

Dokument zasedanja

B9-0418/2022

28.9.2022

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o odzivu EU na dvig cen energije v Evropi
(2022/2830(RSP))

**Paolo Borchia, Jean-Paul Garraud, Thierry Mariani, Nicolaus Fest,
Markus Buchheit, Gerolf Annemans**
v imenu skupine ID

B9-0418/2022

**Resolucija Evropskega parlamenta o odzivu EU na dvig cen energije v Evropi
(2022/2830(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 192 in 194 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 14. julija 2021 z naslovom „Pripravljeni na 55“: uresničevanje podnebne cilja EU do leta 2030 na poti do podnebne nevtralnosti (COM(2021)0550) in s tem povezanih zakonodajnih predlogov,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. maja 2022 o načrtu REPowerEU (COM(2022)0230),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. julija 2020 z naslovom Strategija za vodik za podnebno nevtralno Evropo (COM(2020)0301),
 - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. junija 2022 z naslovom Varčujmo s plinom za varno zimo (COM(2022)0360),
 - ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2022/1369 z dne 5. avgusta 2022 o usklajenih ukrepih za zmanjšanje povpraševanja po plinu¹,
 - ob upoštevanju predloga uredbe Sveta o nujnem posredovanju za obravnavo visokih cen energije (COM(2022)0473),
 - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 21. septembra 2022 o načrtu REPowerEU,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker so cene energije v drugi polovici leta 2021 začele naraščati, delno zaradi politike zelenega dogovora EU; ker je ruska agresija proti Ukrajini povzročila nadaljnje zvišanje cen električne energije v škodo potrošnikov in industrije, kar predstavlja resno tveganje za gospodarstvo;
- B. ker je zvišanje cen plina skupaj z močnim dvigom cene CO₂ na trgu za trgovanje z emisijami zaradi nedavnih in strožjih ciljev glede razogljičenja (–55 % do leta 2030), povezanih z zelenim dogovorom, povzročilo močno zvišanje cene električne energije;
- C. ker visoke cene energije še posebej resno vplivajo na najrevnejša gospodinjstva;
- D. ker so države članice zavezane načelu soglasja v Svetu za davčne zadeve; ker je deset držav članic uvedlo davek na presežne dobičke;
- E. ker predlog Komisije omejuje prodajne cene dobaviteljev električne energije iz

¹ UL L 206, 8.8.2022, str. 1.

obnovljivih virov in jedrske energije na 180 EUR za MWh;

- F. ker predlog Komisije od držav članic zahteva, da uvedejo najmanj 33-odstotni davek na delež dobička podjetij v sektorju fosilnih goriv (plin, nafta, premog, rafiniranje), ki za več kot 20 % presega povprečje treh poslovnih let pred letom 2022;
 - G. ker so države članice od druge polovice leta 2021 sprejele vrsto ukrepov gospodarske podpore, da bi zagotovile odpornost svojih industrijskih in socialnih sektorjev;
 - H. ker je Evropska unija po ruski agresiji proti Ukrajini sprejela sedem svežnjevk sankcij proti Rusiji, ki močno vplivajo na gospodarstva vseh držav članic;
 - I. ker je plin trenutno primarni vir energije v več državah članicah in bo nedvomno tudi v prihodnjih letih ena od ključnih tehnologij;
 - J. ker je EU zaradi ruske vojne agresije proti Ukrajini postala bolj pozorna na geopolitična tveganja, ki izhajajo iz odvisnosti od dobaviteljev surovin, in na potrebo po večji diverzifikaciji;
 - K. ker lahko države članice same izberejo svojo mešanico energetskih virov;
 - L. ker bo prehod na „sistem čiste energije“ povzročil veliko povpraševanje po ključnih mineralih in elementih redke zemlje, kar bo povečalo tveganje, da bo EU postala odvisna od zunanjih dobaviteljev in izpostavljena novim oblikam ranljivosti;
 - M. ker predlog Komisije uvaja obvezno 5-odstotno zmanjšanje porabe energije ob konicah in neobvezno 15-odstotno zmanjšanje porabe plina;
1. poudarja neuspeh energetskih politik, ki jih je v zadnjih desetletjih vodila velika večina vlad držav članic in Unija;
 2. opozarja, da je energijsko obilje znak premožnih družb in napredka civilizacije; obžaluje namerno uničevanje energetskega sektorja v EU z uvedbo energetskega prehoda in raznih moratorijev na proizvodnjo energije iz določenih virov;
 3. izraža solidarnost z državljani držav članic, ki trpijo zaradi posledic neuspešnih energetskih politik iz preteklosti, zlasti z državljani, ki si ne morejo več privoščiti energije, ki jo potrebujejo; je zaskrbljen, ker ni političnih ukrepov, ki bi učinkovito odpravljali neposredno grožnjo energetske revščine; je zgrožen, ker ni domiselnih politik za spopadanje s predvidljivim pomanjkanjem energije in izpadi energije v prihajajočem hladnem obdobju, pri čemer je odziv v glavnem omejen na pozive državljanom, naj se pripravijo na najhujše in naj se vzdržijo protestov;
 4. izraža veliko zaskrbljenost zaradi izjemnih ukrepov, kot sta omejevanje porabe zemeljskega plina in zmanjšana proizvodnja električne energije ob konicah, saj lahko privedejo do nadaljnjih kritičnih situacij za industrijo, ki je že tako pod pritiskom zaradi pandemije, in gospodinjstva, zlasti tista z nizkimi in srednjimi dohodki, ki imajo manj možnosti za uporabo varčnejših energetskih rešitev;
 5. zavrača poskuse Komisije, da bi izkoristila še eno krizo, h kateri je znatno prispevala,

da bi okrepila svojo moč;

Strukturne spremembe politike

6. poziva k dolgoročni prenovi celotnega okvira energetske politike, da bi zagotovili dovolj energije, nizke cene energije in uspešno gospodarstvo, ki temelji na učinkoviti uporabi vseh tehnično razpoložljivih virov energije;
7. poudarja, da ustrezna diverzifikacija oskrbe z energijo ne izključuje uporabe katerega koli vira energije; poudarja, da uvoz energije ne bi smel biti odvisen od tega, ali imajo izvozniki politični sistem, podoben našemu, in ali delijo enake vrednote;
8. poziva države članice, naj pospešijo diverzifikacijo dobavnih poti in izgradnjo strateške infrastrukture; obžaluje, da so bile v zadnjih desetletjih sprejete odločitve za zmanjšanje naložb v domačo proizvodnjo nafte in plina;
9. poziva, naj se poveča proizvodnja biometana in ponovno začne raziskovati domača nahajališča zemeljskega plina; poziva k sprejetju politike na področju surovin, ki bo oživila rudarsko industrijo v EU, da bi se izognili odvisnosti od zunanjih dobaviteljev;
10. poziva k zaščiti in krepitvi evropskih proizvodnih verig, na primer s podpiranjem njihovega preoblikovanja in spodbujanjem oblikovanja novih dobavnih verig industrijskega sektorja z domačimi proizvodnimi zmogljivostmi;
11. zato poudarja, da je treba poleg prizadevanj za razvoj sončne in vetrne energije podpreti tudi druge trajnostne tehnologije, kot so bioenergija, hidroelektrična energija in geotermalna energija, ki zagotavljajo proizvodnjo električne energije iz obnovljivih in domačih virov z neto ničelnimi emisijami in hkrati olajšajo načrtovanje;
12. poziva države članice, naj okrepijo finančna in upravnna orodja ter poenostavijo postopke za prenavo javnih stavb z namenom njihove energetske prekvalifikacije in varovanja javne dediščine, zlasti javnih stanovanj in objektov na področju zdravstva, izobraževanja, pravosodja in športa;

Kratkoročni ukrepi pomoči

13. spodbuja države članice, naj se nemudoma odzovejo na razmere, ki jih povzročata skokovita rast cen energije; predlaga, naj države članice uporabijo znižano stopnjo DDV za račune za elektriko, plin, bencin in nafto ter za dobavo toplote končnim uporabnikom prek daljinskega ogrevanja, pa tudi za dobavo toplotne energije; obžaluje, da nekatere države članice dajejo prednost politiki naknadne, ciljno usmerjene pomoči, namesto nižji obdavčitvi energije;
14. poziva države članice, naj posebno pozornost namenijo gospodinjstvom in podjetjem z najnižjimi dohodki, zlasti malim in srednjim podjetjem, ki so običajno največji porabniki energije, da bi ublažili socialne posledice sedanje krize;
15. poudarja, da je treba zagotoviti predvidljiv in trden regulativni okvir, ki bo omogočal pravilno delovanje konkurence, hkrati pa bo potrošnikom zagotavljal dostop do električne energije in plina po zjamčenih cenah;

16. poudarja, kako pomembno je ločiti ceno električne energije od cene plina, da bi se izognili pretiranemu nihanju in visokim cenam;
17. priznava suverenost držav članic v davčnih zadevah, vključno s pravico do obdavčitve presežnih dobičkov naftnih, plinskih, premogovniških in rafinerijskih podjetij, saj so imele te družbe in njihovi delničarji koristi od naraščajočih cen; poziva nacionalne zakonodajalce, naj upoštevajo obstoječo nacionalno zakonodajo o obdavčitvi presežnih dobičkov, da bi preprečili nedoslednosti;
18. predlaga, naj države članice izvajajo učinkovite kampanje obveščanja javnosti o pomenu energije, da bi spodbudile racionalnejšo rabo energije (varčevanje z energijo in energijska učinkovitost) in usmerjale državljane na energetskem trgu;
19. poudarja, da je treba oceniti in spremljati trg ETS, da bi omejili špekulacije s pravicami do emisij;

Predlogi Unije

20. ugotavlja, da obstajajo protislovja in napetosti med različnimi besedili, ki jih na področju energije predlaga Komisija, kot je revizija direktive o obdavčitvi energije², ki bo samodejno zvišala stroške energije za potrošnike;
 21. poziva, naj se takoj prekine z izvajanjem zakonodaje „Pripravljeni na 55“, dokler Komisija ne objavi temeljitih posodobljenih ocen učinka, zlasti glede zaostitve standardov emisijskih vrednosti CO₂ za nove osebne avtomobile in nova lahka gospodarska vozila;
 22. poziva Svet in Komisijo, naj preverita pravilno uporabo različnih pravnih podlag, saj nekateri zakonodajni predlogi Komisije zadevajo obdavčitev, ki ima posebno pravno podlago;
 23. vztraja, da ni dosledno kaznovati države članice ali sektorje z nizkimi emisijami CO₂, tako da se uvede zgornja meja prodajne cene za MWh plina in/ali električne energije, kot predlaga Komisija;
 24. poudarja, da gre v bistvu fiskalne ukrepe, ki jih morajo države članice sprejeti soglasno, potem ko Parlament poda mnenje, v skladu s postopkom iz členov 192(2)(c) in 194(3) PDEU; vztraja, da morajo ti ukrepi ostati začasni, da ne bi vplivali na svobodo držav članic, da same določijo svojo mešanico energetskih virov, kar je v nasprotju s členom 194 PDEU;
- o
- o o
25. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

² Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije, UL L 283, 31.10.2003, str. 51.